

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 88 / Π / 1999

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 11^η Νοεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη, και ώρα 9.30 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος.

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος κωλυομένου του τακτικού κ. Νικολάου Στυλιανάκη

Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Χαρίλαος Χάρακας και

Εμμανουήλ Αντωνόπουλος κωλυομένου του τακτικού κ. Λεωνίδα Νικολούζου.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν η από 23.9.1999 αίτηση των εταιρειών «**THE EDRINGTON GROUP LTD**» και «**WILLIAM GRANT & SONS LTD**» για πραγματοποίηση της συγκέντρωσης που λαμβάνει χώρα με την εξαγορά από την εταιρεία 1887 PLC (θυγατρική της εταιρείας «**THE EDRINGTON GROUP LTD**») της εταιρείας «**HIGHLAND DISTILLERS PLC**», καθώς και τη μετέπειτα απόκτηση ποσοστού συμμετοχής 30% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας 1887 PLC από την εταιρεία «**WILLIAM GRANT & SONS LTD**», κατά παρέκκλιση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4ε του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στην συνεδρίαση παρέστησαν οι αιτούσες εταιρείες δια του πληρεξούσιου δικηγόρου τους κ. Παρασκευά Ανέστη.

Στην αρχή της συζητήσεως, η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας Σοφία Καμπερίδου ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε την χορήγηση της κρινόμενης άδειας παρέκκλισης. Στη συνέχεια τον λόγο έλαβε ο πληρεξούσιος δικηγόρος των αιτουσών εταιρειών, ο οποίος ανέπτυξε τις απόψεις τους, έδωσε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε από την Επιτροπή την παραδοχή της κρινόμενης αιτήσεως.

Κατόπιν, τα ενδιαφερόμενα μέρη απεχώρησαν της αιθούσης και η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνδιασκεφθείσα και αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας και τους ισχυρισμούς, τις απόψεις και τις εξηγήσεις των αιτουσών εταιρειών,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Κατά το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β' του νόμου 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων. Κατά την διάταξη του άρθρου 4β παρ. 1 του ιδίου νόμου, όπως τροποποιήθηκε ως προς το εδαφ. β αυτής με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 2741/1999, κάθε

συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει, να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε 10 εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν συντρέχουν τα αναφερόμενα κριτήρια α) ως προς το μέγεθος του μεριδίου της αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση (25 % στην εθνική αγορά) ή β) ως προς το ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών στην εθνική αγορά όλων των επιχειρήσεων, που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 4στ (75.000.000 Ευρώ) και ως προς το ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών κάθε μιας χωριστά (7.000.000 Ευρώ) για δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

Εξάλλου, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 4γ παρ. 1, 4δ παρ. 4 και 6 και 4ε παρ. 1 του ανωτέρω νόμου, με απόφαση της Επιτροπής, διαπιστώνεται, αν η υποκειμένη σε προηγούμενη γνωστοποίηση συγκέντρωση μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, μέχρι δε την έκδοση της αποφάσεως αυτής απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

Σύμφωνα όμως με την παρ. 3 του ως άνω τελευταίου άρθρου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει κατ' εξαίρεση παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις, που επιβάλλουν οι διαληφθείσες διατάξεις (μη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και μη άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου), προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης, ή σε βάρος τρίτου. Η άδεια δε παρέκκλισης μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε είτε πριν από την γνωστοποίηση είτε μετά την συναλλαγή.

Στην προκειμένη περίπτωση, από όλα τα στοιχεία του σχηματισθέντος υπηρεσιακού φακέλου της υποθέσεως, τα οποία συγκέντρωσε η Γραμματεία και τα οποία εκτίθενται στην εισήγηση της, τους ισχυρισμούς και εξηγήσεις, του πληρεξουσίου δικηγόρου των αιτουσών, και την όλη ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία, προέκυψαν τα εξής:

Οι εταιρείες Edrington Group Limited (Edrington) και William Grant & Sons Limited (William Grant) με την από 23.9.1999 (αριθ. πρωτ. 1737/23.9.1999) έγγραφο τους γνωστοποίησαν στην Γραμματεία της Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του ν.703/77, όπως ίσχυαν, την από 9.9.1999 σύμβαση μεταξύ αυτών και των εταιρειών 1887 Company (1887 plc) θυγατρικής της πρώτης και William Grant & Sons Investments Limited (WGT), θυγατρικής κατά 100% της δεύτερης.

Με βάση τη σύμβαση αυτή, έγιναν αμοιβαίως αποδεκτά κυρίως τα ακόλουθα: Η Edrington μέσω της ως άνω θυγατρικής της 1887 plc προέβη σε προσφορά μετρητών 939 εκατ. Ευρώ, για την απόκτηση του συνόλου των εκδοθεισών και υπό έκδοση μετοχών και των μετατρέψιμων ομολόγων της εταιρείας Highland Distillers plc (Highland), της οποίας το 27,9% του μετοχικού κεφαλαίου ήδη κατείχε είτε απ' ευθείας είτε μέσω θυγατρικών εταιρειών. Μετά από την ολοκλήρωση της δημόσιας αυτής προσφοράς, η Edrington θα φροντίσει μέσω αναδιάρθρωσης του ομίλου της να περιέλθει στην θυγατρική της 1887 plc, το εν λόγω ποσοστό της επί του μετοχικού κεφαλαίου της Highland.

Επίσης, συμφωνήθηκε η Edrington και η William Grant να δανειοδοτήσουν την ανωτέρω εταιρεία (1887 plc) για να αποκτήσει και το υπόλοιπο ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου της ίδιας εταιρείας (Highland) και να καταστεί έτσι μοναδικός μέτοχος αυτής και περαιτέρω με τον

συμφωνηθέντα τρόπο αποπληρωμής των δανείων, το μετοχικό κεφάλαιο της 1887 plc να περιέλθει κατά 70 % στην Edrington και κατά 30 % στην William Grant.

Οι σχέσεις των εταιρειών αυτών ως αποκλειστικών μετόχων της 1887 plc, συμφωνήθηκε να αποτελέσουν αντικείμενο χωριστής συμφωνίας, με βάση την οποία α) θα απαιτείται συναίνεση και των δύο μετόχων για το τριετές επιχειρησιακό σχέδιο και τον προϋπολογισμό της εταιρείας β) το διοικητικό συμβούλιο θ' αποτελείται από τρία (3) μέλη από κάθε μέτοχο, τα μέλη όμως της Edrington θα έχουν τέσσερις ψήφους, ο δε πρόεδρος θα ορίζεται από αυτήν και θα έχει αποφασιστική ψήφο.

Οι γνωστοποιούσες εταιρείες παράλληλα με την γνωστοποίηση των ως άνω συμφωνιών κατέθεσαν την ίδια ημερομηνία στην Γραμματεία της Επιτροπής αίτηση με την οποία ζητούν, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του ν. 703/77, να τους χορηγηθεί άδεια πραγματοποίησης της γνωστοποιηθείσας ως άνω συναλλαγής κατά παρέκκλιση δηλαδή πριν από την έκδοση επ' αυτής οριστικής απόφασης της Επιτροπής, επικαλούμενες σοβαρή ζημία, που θα υποστούν σε διαφορετική περίπτωση όπως ειδικότερα επιχειρηματολογούν στην ανωτέρω αίτηση τους.

Η εταιρεία Edrington Group Limited έχει έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία) και δραστηριοποιείται μέσω θυγατρικών εταιρειών στον κλάδο απόσταξης, μίξης, συσκευασίας και πώλησης σκωτσέζικου ουίσκι, το οποίο αποτελεί και τη σχετική αγορά από άποψη προϊόντος. Στην Ελλάδα, δεν έχει θυγατρικές εταιρείες. Είναι κάτοχος των σημάτων σκωτσέζικου ουίσκι Glengoyne και Langs και Famous Grouse της εταιρείας Highland και Cutty Sark της εταιρείας Berry Bros & Rudd.

Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου της ανωτέρω εταιρείας, το έτος 1998, ανήλθε σε 194 εκατ. Ευρώ. Στην ελληνική αγορά, η οποία αποτελεί και την σχετική γεωγραφική αγορά για το ανωτέρω προϊόν, ο κύκλος εργασιών το ίδιο έτος ανήλθε σε 10,6 εκατ. Ευρώ και περιλαμβάνει το 50% του κύκλου εργασιών της εταιρείας Marshall McGregor Limited στην οποία μαζί με την Highland είναι κύριος μέτοχος και του 50% του κύκλου εργασιών του σήματος Cutty Sark με βάση σχετική συμφωνία με τη δικαιούχο αυτού, εταιρείας Berry Bros & Rudd.

Στην εθνική αγορά, το ίδιο έτος, η Edrington κατείχε μερίδιο 11,4% από τη συμμετοχή της στις πωλήσεις των προϊόντων με το σήμα Cutty Sark κατά 8,9% και με το σήμα Famous Grouse κατά 2,5%.

Ο όμιλος William Grant & Sons Limited έχει και αυτός έδρα την Σκωτία και δραστηριοποιείται μέσω θυγατρικών εταιρειών κυρίως στην απόσταξη, μίξη, συσκευασία και πώληση σκωτσέζικου ουίσκι και άλλων αλκοολούχων ποτών. Θυγατρικές εταιρείες του ομίλου δεν δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Τα βασικά προϊόντα αυτού είναι το σκωτσέζικο ουίσκι με τα σήματα Grant's και Glenfiddich.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών του ομίλου ανήλθε, το έτος 1998, στην μεν παγκόσμια αγορά σε 405,5 εκατ. Ευρώ, στην δε ελληνική σε 4,9 εκατ. Ευρώ.

Η εταιρεία Highland εδρεύει στο Λονδίνο και δραστηριοποιείται μέσω θυγατρικών εταιρειών κυρίως στην απόσταξη και προώθηση στην παγκόσμια αγορά blended και malt σκωτσέζικο ουίσκι με τα σήματα Famous Grouse και Macallan, καθώς και άλλων αλκοολούχων ποτών.

Στην παγκόσμια αγορά, ο συνολικός κύκλος εργασιών της, το έτος 1998 ανήλθε σε 312,1 εκατ. Ευρώ, στη δε ελληνική αγορά στην οποία δεν δραστηριοποιούνται θυγατρικές της εταιρείες, σε 9,75 εκατ. Ευρώ.

Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι με την υπό εξέταση συμφωνία η εταιρεία Edrington θα αποκτήσει μέσω της θυγατρικής της εταιρείας 1887 plc με δημόσια προσφορά, το σύνολο των εκδοθεισών και των προς έκδοση μετοχών και των μετατρέψιμων ομολόγων της εταιρείας Highland, στην οποία συμμετείχε ήδη με ποσοστό 27,9% και συνεπώς τον αποκλειστικό έλεγχο αυτής. Στην συνέχεια με την προβλεπόμενη αναδιάρθρωση του ομίλου της Edrington, η τελευταία θα κατέχει το 70% της 1887 plc ενώ το υπόλοιπο 30% θα παραχωρηθεί στην William Grant, και έτσι από κοινού με την τελευταία με βάση την ιδιαίτερη μεταξύ τους συμφωνία μετόχων θα ελέγχουν αυτήν.

Με βάση λοιπόν τα περιστατικά αυτά, η με την γνωστοποιηθείσα συμφωνία πραγματοποιούμενη ως άνω συναλλαγή συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια της αναφερόμενης διάταξης του άρθρου 4 παρ. 2 εδαφ. β του ν. 703/77.

Ενόψει όμως του γεγονότος ότι, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν πραγματοποιούν στην ελληνική αγορά σε σχέση με το προϊόν που αφορά η συγκέντρωση ούτε ως προς το μερίδιο αγοράς ούτε ως προς τον συνολικό κύκλο εργασιών τους, τα από τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1, όπως ισχύει, τιθέμενα όρια, συνάγεται ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων και κατά συνέπεια η υπό κρίση αίτηση για πραγματοποίηση αυτής κατά παρέκκλιση πρέπει ν' απορριφθεί ως άνευ αντικειμένου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την αίτηση των εταιρειών «THE EDRINGTON GROUP LTD» και «WILLIAM GRANT & SONS LTD» για πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, που λαμβάνει χώρα με την εξαγορά από την εταιρεία 1887 PLC (θυγατρική της εταιρείας «THE EDRINGTON GROUP LTD») της εταιρείας «HIGHLAND DISTILLERS PLC», καθώς και τη μετέπειτα απόκτηση ποσοστού συμμετοχής 30% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας 1887 PLC από την εταιρεία «WILLIAM GRANT & SONS LTD», κατά παρέκκλιση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4ε του ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι η ως άνω συγκέντρωση δεν εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 4β του νόμου.

Η απόφαση εκδόθηκε την 11.11.1999

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την Απόφαση

Ο Πρόεδρος

Βλάσιος Ασημακόπουλος

Σταύρος Αργυρόπουλος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου